

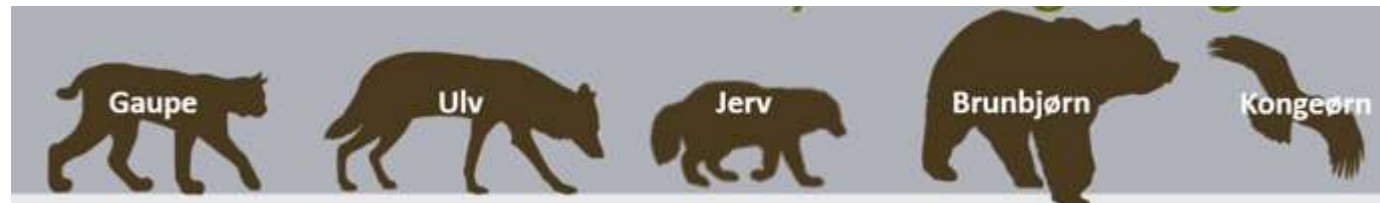
Reindriftskonferansen Trøndelag

6-7. juni 2024

Innhold

- Landbruksdirektoratets rolle
- Tiltakspakke Reindrif og energi

Landbruksdirektoratets rolle i rovviltforvaltningen

Stortingets todelte mål for rovviltforvaltningen:

Det skal både legges til rette for levedyktige rovviltbestander og for ei bærekraftig beitenæring med allsidig bruk av utmarksressurser og levende lokalsamfunn.

Rovviltforliket 2011

Det skal ikke være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområde for tamrein.

Landbruksdirektoratets utvidete rolle i rovviltforvaltningen (Oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet)

Tildelingsbrev for 2020

Landbruksdirektoratet skal bidra aktivt til å styrke kunnskapsgrunnlaget om de ***ulike årsakene til tap av rein.***

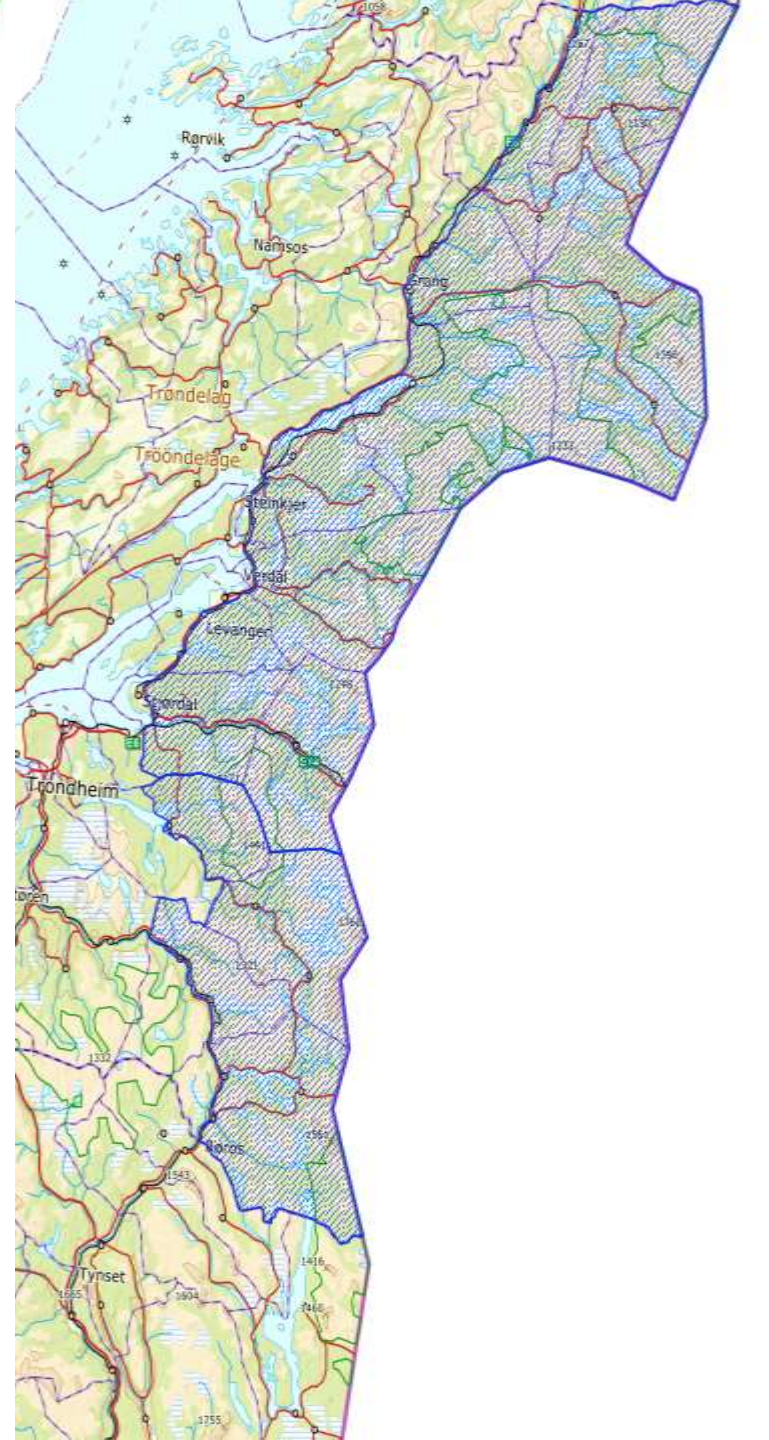
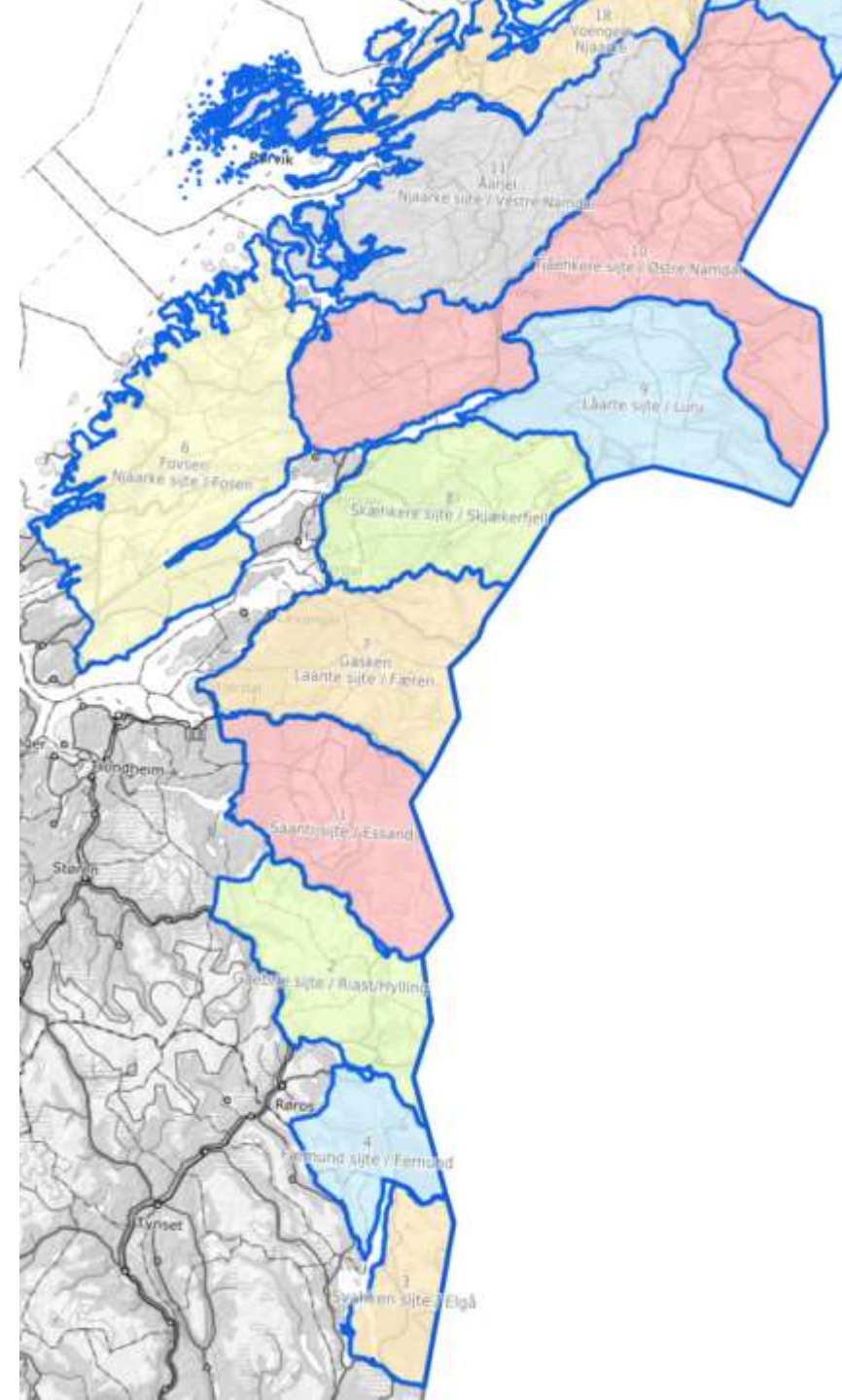
Tildelingsbrev for 2024

De viktigste ansvarsområdene er knyttet til forvaltning og utvikling av virkemidlene innen arealbruk, herunder eiendom, skogbruk, miljø, klima, jordhelse, kulturlandskap, økologisk landbruk, erstatningsordninger og den ***todelte målsettingen i rovviltpolitikken.***

Nettverk og samarbeid

- Kontaktutvalget for rovviltforvaltning
- Kontaktforum mellom KLD, LMD og USS
- Departementenes styringsmøte med rovviltnebdene
- Rovvilt og beitedyr-nettverket for ansatte hos statsforvalterens landbruk- og reindrifisforvaltning
- Treparsssamarbeid mellom Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Mattilsynet

Samarbeid med Miljødirektoratet

Tiltakspakke Reindrift og energi

20. Desember 2023

Regjeringen la frem en bred tiltakspakke for å legge til rette for bedre ivaretagelse av reindriften ved planlegging og utbygging av energi.

Bakgrunn

- Fosen-saken
- Planer om kraft og nettutbygging i Midt- og Nord-Norge

Tiltakspakke Reindrift og energi

- Tiltak for avveininger mellom ulike typer arealbruk
- Tiltak som kan kompensere for ulemper
- Tiltak for å styrke medvirkning
- Tiltak for bedre konsekvensutredninger
- Tiltak for bedre konsesjonsprosesser
- Tiltak for å vurdere behov for regelendringer knyttet til raskere rettslig avklaring
- Tiltak som skal sikre reindriften en del av verdiskapingen fra vindkraft

Tiltak som kan kompensere for ulemper

- KLD og LMD vil gi Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet i oppdrag å raskt, innen kalvingsperioden starter i 2024, vurdere og foreslå tiltak som reduserer rovviltrykket i reinbeiteområdene. Herunder skal det vurderes: muligheter for raskere behandling av søknader om
 - skadefellingstillatelser
 - endring av tidsfrister i akutte skadesituasjoner
 - tilgang til virkemidler for kommunale skadefellingslag/innføring av skadefellingsforskrift
 - ytterligere delegering av myndighet for betinget skadefelling til statsforvalteren i kalvingsperioden for tamrein, og eventuelt at rovviltneemndene fastsetter egne kvoter for betinget skadefelling i denne perioden.
- Listen er ikke uttømmende, og direktoratene står fritt til eventuelt å foreslå tiltak utover dette.

Besvarelse av oppdraget

Miljødirektoratet fikk ansvar som sekretariat

- **Dagens situasjon**
- **Vurdering av skadefellingsordninger og mulige tiltak**
- **Andre forslag til tiltak**
 - Økt kunnskap om tapsårsaker i tamreinnæringen
 - Miljødirektoratets forslag til tiltak
 - Landbruksdirektoratets forslag til tiltak

Landbruksdirektoratets forslag til tiltak

- Reindriften og folkeretten
- Måloppnåelse for uttak av jerv
- Kongeørn
- Økt beskyttelse for kalvingsområder
- Flytting av bestandsmål for gaupe fra nord til sør
- Skadeforebyggende felling
- Bedre ivaretagelse av reindriften i lokale fellingslag
- Nødvergeretten
- Forebyggende og konfliktdempende tiltak

Landbruksdirektoratets forslag til tiltak

Måloppnåelse for uttak av jerv:

- Økt innsats for ekstraordinære uttak av jerv, med særlig fokus på områder med bestandstall over det regionale bestandsmålet og områder hvor det over tid har vært store tap til jerv. Dette gjelder uavhengig av om disse er innenfor forvaltningsområde for jerv.
- Der lisensjakt ikke reduserer bestanden av jerv ned til måltallet bør staten ved SNO øke sin innsats og sørge for nødvendig uttak.

Landbruksdirektoratets forslag til tiltak

Kongeørn:

- Vurdere lavere terskel for skadefelling av kongeørn. Gitt omfanget av dokumentert/omsøkt/erstattet tap og svært få skadefellingstillatelser virker det som det legges opp til en langt høyere terskel for å innvilge skadefelling på kongeørn sammenlignet med andre arter.
- Vurdere en omgjøring fra individ-basert felling til områdebasert felling (fjerne ørn i predasjon “hot spots” uten krav om å vite hvilket individ som forårsaker skaden).

Landbruksdirektoratets forslag til tiltak

Økt beskyttelse av kalvingsområder:

- Senke terskel for skadefelling i kalvingsområder jfr. rovviltforliket 2.2.19.

Flytting av bestandsmål for gaupe fra nord til sør:

- Landbruksdirektoratet foreslår at hele eller deler av bestandsmålet for gaupe flyttes fra Region 8 til sørlige områder.

Nødvergeretten:

- Det bør vurderes om bestemmelsen om nødverge i naturmangfoldloven § 17 andre ledd andre setning virker etter sin hensikt. Vurderingen om avliving av vilt kan anses som nødverge er om det er et pågående eller umiddelbart forestående angrep på bufe, tamrein, gris, hund eller fjørfe.

Som oppfølging fra KLD kom en prioritering av 3 tiltak som skulle gjennomføres (av Mdir) umiddelbart:

- *Miljødirektoratet skal ha en økt innsats for å gjennomføre ekstraordinære uttak av jerv, med særlig fokus på områder hvor det over tid har vært store tap til jerv og i områder med bestandstall som har ligget over det regionale bestandsmålet. Uttak i eller i tilknytning til kalvingsområder for tamrein skal prioriteres.*
- *Der lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, skal miljøforvaltningen så langt det er mulig sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene der lisensfellingskvote er gitt. Uttak i eller i tilknytning til kalvingsområder for tamrein skal prioriteres. Miljødirektoratet skal gi dette svært høy prioritet.*
- *Senket terskel for skadefelling av rovdyr i kalvingsområder for tamrein som ligger innenfor prioritert yngleområde for rovvilt, innenfor rammene av rovviltforliket.*

Fremtidige oppdrag

KLD og LMD vil gi Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet i oppdrag å sammenstille kunnskap og gjennomføre utredninger i særlig utsatte områder for å finne og sette i verk tiltak for å redusere rovvilttap i samarbeid med reindriftnæringen

KLD vil gi Miljødirektoratet i oppdrag å utrede reduksjon av bestandsmålene for gaupe og jerv med mål om å redusere belastningen for reindriften i de tre nordligste forvaltningsregionene for rovvilt (region 6,7 og 8). Ved eventuell endring i bestandsmålene skal Miljødirektoratet og øvrige rovviltmyndigheter raskt innrette forvaltningen slik at bestandene forvaltes i tråd med nye bestandsmål.